

Posudek na diplomovou práci:
Mgr. Martin Odler, *Medené nástroje v Egypte v 3. tisícročí*
(Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta,
Český egyptologický ústav, studijní obor egyptologie
Praha 2012)

V úvodní kapitole si autor vytyčuje hlavní úkoly své práce – zpracování nálezových souborů měděných nástrojů, zbraní a jejich modelů z dlouhého období zahrnující Archaickou dobu, Starou říši a První přechodné období. Přestože jde o zajímavé a důležité téma, je předložená práce po sto letech prvním souhrnným zpracováním této problematiky tématem zabývá.

Vlastní práci uvozuje kapitola, zhodnocující prameny spojené s jejím tématem. Jako velmi pozitivní hodnotím fakt, že se autor v rámci přístupu ke zvolenému tématu neuzavírá do diskuse pouze v rámci tohoto užšího tématu, ale tématem se zabývá v širším kontextu archeologické klasifikace. Autor pak popisuje svůj metodický a metodologický přístup k přípravě rozsáhlého katalogu jednotlivých tříd a typů zbraní a nástrojů, který je součástí diplomové práce. Katalog je rozdělen jak podle chronologického, tak i místopisného klíče a autor v něm v případě jednotlivých záznamů sledoval 21 druhů informací – od nálezových okolností a kontextů, odkazy na literaturu, přes datování, určení majitele stavby a jeho sociálního postavení po rozměry a samozřejmě typologické určení. Pro práci byl samozřejmě zásadní archeologický kontext, v němž byly jednotlivé artefakty, popřípadě soubory artefaktů nalezeny; proto také autor ve třetí kapitole tuto otázku podrobně řeší. Oceňuji autorovu snahu řešit problematiku nálezů měděných nástrojů ze sídlišť (viz kap. 3.3.2.).

Čtvrtá kapitola představuje další podstatnou část práce a zabývá se jednotlivými kategoriemi archeologických pramenů a jejich vyhodnocením. Autor shromáždil obsáhlý soubor informací vztahujících se jednotlivým typům nástrojů a zbraní, nevyhýbá se však ani diskusi o modelech nástrojů, a to v širším kontextu egyptské archeologie. Jednotlivé kategorie, třídy a typy nástrojů a zbraní M. Odler studuje nejen z hlediska egyptské lexiky, ale i ikonografie. Zabývá se i způsobem jejich výroby, věnuje se i jejich chronologickému vývoji a snaží se najít zákonitosti v archeologickému kontextu, v nichž byly nalézány. Autor však naštěstí nezůstává „pouze“ u kategorizace artefaktů, ale zamýšlí se i nad jejich funkčním zařazením. Do katalogu autor začlenil kromě nástrojů a zbraní také nádoby, oltáře, použití mědi v sochařství. V závěru této kapitoly se zabývá problematikou spojenou s výrobou mědi a předmětů z ní.

Pátá kapitola se zabývá texty datovanými do sledovaného období. Celkově je možné říci, že

dokladů mědi v textech je poměrně málo. Z textů profánního charakteru a textů z hrodek vyplývá, že měď měla funkci statusového materiálu. Měď je zmiňována i v Textech pyramid.

V šesté, závěrečné, kapitole autor shrnuje obsah práce, věnuje se jak metodologickým problémům, tak i obsahové stránce studované problematiky. Důležité jsou jeho závěry týkající se vybraných sociologických aspektů užití měděných artefaktů.

Kromě závěrečné kapitoly diplomová práce obsahuje i rozsáhlou bibliografii a bohatou ilustrační přílohu, doplněnou o grafy vzniklé na základě vlastních statistických dat.

Při čtení předložené práce je patrné, že autor věnoval její přípravě velkou pozornost a prošel velké množství literatury. Zde bych zdůraznil pozitivní účinek autorovy snahy o přesah mimo vytčené téma a o vytvoření příspěvku do širší diskuse týkající se kategorií v rámci archeologie. V této souvislosti doporučuji, ostatně jak autor sám naznačuje, aby v práci na tomto tématu pokračoval. Z obsahového hlediska bude jistě užitečné, aby se autor více věnoval studiu tématu stop po opracovávání různých povrchů měděnými nástroji

Práci jako celek hodnotím velmi pozitivně. Vyhovuje nárokům kladeným na diplomovou práci a doporučuji, jak ostatně autor v závěrečné kapitole naznačuje, její dopracování a doplnění o materiál pocházející z období Střední říše; z výše uvedených důvodů velmi rád navrhuji hodnocení předložené práce jako **v ý b o r n ě**.

V Praze, 23. května 2012

Doc. Jaromír Krejčí, Ph.D.